

Zien met de ogen van Jezus

Lesbrief en verhalenwedstrijd

*Missio Nederland
Den Haag*

Zien met de ogen van Jezus

1. Inleiding op de lesbrief en de verhalenwedstrijd

Kinderen krijgen dagelijks heel veel beelden te zien. Met die beelden uit de werkelijkheid, van televisie, computer en tijdschriften, vormen ze zich een wereldbeeld. De beelden die kinderen - en volwassenen - te zien krijgen zijn niet neutraal: Het ene wordt wel getoond, het andere krijgen we nooit te zien. Maar ook onze eigen blik is niet neutraal. We zien vaak alleen maar die dingen die we willen zien.

Kun je anders kijken naar die wereld? Met een andere blik? Met andere ogen? Zodat je niet alleen de mensen ziet die rijk zijn, die macht hebben, mensen die vaak letterlijk vooraan staan. Kijken met andere ogen, zodat je ook de mensen ziet die aan de kant staan, die over het hoofd gezien worden. Kinderen behoren helaas ook maar al te vaak tot die groep.

Als je eenmaal met andere ogen naar onze wereld kijkt, dan word je geraakt door al die 'onzichtbare' mensen en hun levenssituaties.

Veel mensen, jong en oud, zetten zich in voor een betere wereld. Een wereld waar kinderen kunnen spelen, naar school gaan en leren delen met elkaar. Velen doen dat vanuit de inspiratie van hun geloof. Ook kinderen zelf worden geraakt door het onrecht dat leeftijdsgenoten wordt aangedaan. Ze hebben een feilloos gevoel voor eerlijk en oneerlijk. En vanuit een 'heilige' verontwaardiging willen zij zich inzetten voor een leefbare wereld waar oog is voor iedereen.

Met deze lesbrief en de verhalenwedstrijd willen wij kinderen bewust maken van wat zij zien in de wereld en wat hun eigen mogelijkheden zijn om bij te dragen aan een leefbare wereld voor kinderen overal ter wereld.

De lesbrief is bedoeld als opmaat voor de verhalenwedstrijd. Het thema wordt uitgediept aan de hand van foto's, een bijbelverhaal over 'Jezus en de kinderen' en voorbeeldsituaties van kinderen over de hele wereld.

2. Achtergrond bij het bijbelverhaal

In veel verhalen van Jezus gaat het er om, mensen die in de samenleving niet meetellen, een plek te geven. Hij laat zien: Juist kwetsbare mensen, kinderen, armen, eenzamen, zieken, buitenstaanders op welke wijze dan ook, zijn bijzonder waardevol in de ogen van God. In dit verhaal worden kinderen door Jezus naar voren gehaald. Hij neemt de tijd voor hen, geeft zorg en aandacht.

De leerlingen van Jezus hebben dat nog niet zo goed begrepen. Ze maken zich druk en breed, door kinderen op een afstand te houden van waar het om gaat. Het maakt Jezus kwaad als kinderen in de knel komen. Het is juist de bedoeling dat mensen, dus ook kinderen, de ruimte krijgen! Hij wil laten zien dat het bij God gaat om voorrang voor wie achterloopt, ruimte voor wie in de knel zit, hulp voor wie het zelf even niet redt. God kijkt om naar mensen die door anderen niet gezien worden.

Jezus zegt niet alleen: de kinderen horen er ook bij. Hij gaat veel verder. Hij stelt hen als voorbeeld voor zijn leerlingen. Volwassenen kunnen van hen leren. Wie niet te groot van zichzelf denkt, kan zo open en vertrouwensvol worden als een kind. Voor volwassenen is het een kunst om weer te leren zien als een kind: vol verwondering, verbazing en vragen.

Er zit geloof in kinderen. Geloven is niet alleen voor volwassenen zegt Jezus in het verhaal. Kinderen kunnen heel concreet laten zien hoe je samen geloven, leven en delen vorm geeft. Waar volwassenen tegenover elkaar staan en niet verder komen, kunnen kinderen die cirkel doorbreken en iets in beweging zetten, de wereld beter leefbaar maken!

De opbouw van de les

Nodig

Kopieën leerlingenblad 1
Kopieën leerlingenblad 2
Kopieën leerlingenblad 3 (twee pagina's)
Kopieën leerlingenblad 4
Computer(s) met internetaansluiting

Opstap

Op leerlingenblad 1 staan foto's van kinderen in verschillende situaties. Kijk gezamenlijk met de hele groep naar de foto's. Wat zie je? Laat de kinderen een foto uitkiezen die hen het meeste raakt of aanspreekt. Laat ze hun keuze toelichten.

Vraag of de situaties herkenbaar zijn voor de kinderen. Hoe zou degene op de foto zich voelen?

Kern

1. Lees het verhaal op leerlingenblad 2 of laat enkele kinderen het voorlezen.

Bespreek het verhaal met de groep. Enkele vragen:

- Wat vind je mooi in dit verhaal?
- Wat vind je raar of vreemd in dit verhaal?
- Wat bedoelt Jezus volgens jou, als hij zegt, 'Kinderen zijn juist heel belangrijk. Van hen kunnen wij nog veel leren!' ?
- Wat gebeurt er met Simon in dit verhaal?
- Jezus is er niet alleen voor volwassenen. Vind jij dat ook? Of niet?

2. Verdeel de klas vervolgens in groepjes van vier. Op leerlingenblad 3 staan nieuwsberichten over kinderen overal ter wereld. Het zijn voorbeelden van situaties waarin kinderen de kracht vinden om de ellende het hoofd te bieden. En waar kinderen hun eigen situatie en die van lotgenoten ten goede kunnen veranderen.

Elk groepje kiest één bericht. Het groepje verzamelt hierover meer informatie: onder elk bericht wordt een website genoemd waarop o.a. een filmpje te vinden is. De filmpjes van www.klap.net voor de bovenbouw laten ook iets zien van de inspiratie van mensen vanuit hun (christelijk) geloof.

3. Elk groepje vertelt wat het ontdekt heeft. Zoek met elkaar naar antwoorden op de vraag wat dit bericht te maken heeft met het verhaal over 'Jezus en de kinderen'.

Afsluiting

Op leerlingenblad 4 schrijven de leerlingen een verhaal. Met dit verhaal kunnen de kinderen meedoen aan de verhalenwedstrijd. Meedoen is niet verplicht, maar je kunt er wel een mooie prijs mee winnen. Per groep kan er één verhaal ingestuurd worden. Kijk voor de overige wedstrijdvoorwaarden op www.missio.nl.

Tip

U kunt desgewenst het materiaal verdelen over meerdere lessen. Het schrijven van het verhaal heeft niet alleen met godsdienst / levensbeschouwing te maken, maar is ook een oefening in taalvaardigheid. U kunt overwegen om dit onderdeel in de taallessen te behandelen.

We waren net zo lekker aan het voetballen op het veldje aan de rand van ons dorp. David, Tobias en ik. Kwam opeens mijn moeder met grote stappen aanzetten met Judith, mijn kleine zusje. 'Simon', riep ze. 'Kom onmiddellijk!' Ik dacht meteen: 'wat heb ik nu weer fout gedaan?' Maar toen ze dichterbij kwam, zag ik dat ze niet boos was. 'Gauw', had ze gezegd, 'die man Jezus is in de stad. Ga er naar toe samen met Judith. Hij vertelt mooie verhalen over een wereld waar plek is voor iedereen. Het is alsof hij God zelf kent. Vraag of hij jullie wil zegenen'.

Ik had er niet veel zin in. We waren net zo leuk aan het spelen! Wat moest ik bij die man? Verhalen over een betere wereld kan ik zelf ook wel bedenken. Maar wat kan ik daar dan mee?

Met tegenzin ben ik gegaan. Echt weer iets voor mijn moeder. Zo overdreven als ze kan doen als ze ergens enthousiast over is. En dan moest ik die kleine Judith ook nog meenemen. Ik keek even om naar mijn vrienden die verder speelden. Als het maar niet te lang duurt, vind ik het best, dacht ik.

Daar staan we dan: wat een drukte op het marktplein. Het lijkt wel of iedereen uit de omtrek hier naar toe is gekomen. En waar is Jezus nu? Met al die grote mensen voor me kan ik niet ver kijken. 'Ik wil naar Jezus', zeurt Judith en ze probeert tussen de benen van mensen door naar voren te kruipen. 'Hier blijven', zeg ik streng, 'dat kan niet, straks ben ik je nog kwijt'. En ik grijp haar stevig bij de hand. Waarom ben ik eigenlijk gegaan? Bij Jezus in de buurt komen lukt vast niet. Je kunt niet eens horen wat hij zegt. Kinderen staan altijd achteraan als er iets te beleven valt. Zeker als het om iets gaat wat volwassenen belangrijk vinden.

Kijk, daar komen ook David en Tobias aanlopen. Hun moeder duwt ze vooruit. Ze kijken me aan: Wat moeten we hier? Laat ons toch gewoon voetballen.

En dan zie ik hem opeens: een gewone man, die tussen de mensen wandelt en met hen praat. Mensen stellen hem vragen, hij luistert en antwoordt. Soms glimlacht hij. Ik stoot David en Tobias aan. Nu komt Jezus onze kant op. Judith kan niet meer wachten. Haar handje glipt uit de mijne en ze schiet naar voren. Even zie ik haar nog, maar dan verdwijnt ze in de mensenmassa.

'Opzij, ik wil er langs', roep ik. Natuurlijk hoort niemand mij. Ik probeer naar voren te dringen, met David en Tobias op mijn hielen. Er wordt aan alle kanten geduwd en getrokken. Mensen mopperen en roepen. Dan zie ik een steen. Ik klim er op om te kijken of ik mijn kleine zus ergens zie. Geen spoor van haar. Wel zie ik een paar mannen met ernstige gezichten die voor Jezus uitlopen. Ze houden de kinderen die bij Jezus proberen te komen tegen: 'Jullie hebben hier niks te zoeken. Vooruit wegwezen het is hier geen speeltuin! Jezus heeft geen tijd voor jullie. Hij praat met de volwassenen over God' Sommige kinderen worden achteruit geduwd en beginnen te huilen.

Jezus stopt met praten en ziet wat er gebeurt. Hij vraagt aan de mannen: 'Wat doen jullie toch?' 'We sturen de kinderen weg', antwoorden ze. 'Er zijn hier nog zoveel andere mensen die met jou willen praten'. - Mensen die belangrijker zijn -, hoor je hen denken.

'Die moeten dan maar even wachten', zegt Jezus beslist. 'Ik wil in elk geval de kinderen zien. Laat ze maar komen. Ik ben er niet alleen voor volwassenen.' Het duwen en dringen houdt op. Grote mensen gaan opzij. Een pad wordt vrijgemaakt voor de kinderen en Jezus gaat midden tussen hen in staan. Hij tilt een kind dat gevallen is op en zet het op zijn schouders. Maar..., dat is Judith! Opgelucht haal ik adem. Zij kijkt rond tot ze mij in de gaten heeft en zwaait dan triomfantelijk.

'Kinderen zijn juist heel belangrijk', zegt Jezus. 'Van hen kunnen wij nog veel leren! Zij geloven in een wereld waar plaats is voor iedereen: jong en oud, groot en klein, arm en rijk. En iedereen kan meehelpen de wereld zo te maken als God het bedoeld heeft.'

Jezus gaat van de een naar de ander. Hij praat met kinderen en geeft een aai over hun hoofd. Dan staat hij stil voor mij. Hij tilt Judith van zijn schouders. Blij pak ik haar hand vast. Jezus kijkt mij in de ogen en legt even zijn hand op mijn hoofd. 'Hoe heet je?', vraagt hij. 'Simon', zeg ik. Hij lacht. 'Mijn beste vriend heet Simon. Wil jij ook een vriend van mij worden en samen helpen een betere wereld te maken?' Ik knik. Vreemd is dat, op dit moment wil ik niets liever dan zijn vriend zijn! Ik word helemaal warm van binnen. Dit zal ik mijn leven lang niet meer vergeten.

Samen met David en Tobias loop ik terug naar ons dorp. Judith huppelt blij voor ons uit. We zijn er allemaal een beetje stil van. Zou het echt kunnen, wat Jezus gezegd heeft? Kunnen wij meewerken aan een betere wereld?

Geen kinderhuwelijken meer in Jemen

Gedwongen worden te trouwen terwijl je pas 8, 9 of 10 jaar oud bent. In dit land was dat heel normaal. Maar nu niet meer. In Jemen in het Midden-Oosten is een nieuwe wet aangenomen dat meisjes 17 jaar moeten zijn om te mogen trouwen. Nujoud trouwde op haar achtste en vond het vreselijk. Ze geloofde er in dat kinderen de mogelijkheid moeten hebben om te spelen en naar school te gaan. Via de rechter probeerde ze van haar man te scheiden. Dat lukte. Nujoud werd erg beroemd in haar land. Steeds meer meisjes protesteerden en zij hebben nu dus gelijk gekregen.

www.jeugdjournaal.nl 'zoek' nieuwsarchief

'vind informatie over' Nujoud : filmpje van Nujoud (jeugdjournaal 16 februari 2009)

'vind informatie over' uithuwelijken : meisje van 13 bijna getrouwd (jeugdjournaal 13 juli 2007)

Kindsoldaten weer naar huis

Twintig jaar lang was er oorlog in Oeganda, maar nu is het eindelijk rustig. In die oorlog moesten kinderen mee vechten, zoals de twaalfjarige Sunday. Hij werd gedwongen om van zijn achtste tot zijn tiende mee te vechten. Ook andere kinderen maakten vreselijke dingen mee. Zoals de negenjarige Scovia. Haar vader werd gedood in de oorlog en haar moeder raakte zo gehandicapt dat Scovia haar nu bij alles moet helpen. Vrede is het nog niet, maar wel kunnen kinderen nu leren omgaan met hun ervaringen. En steeds meer kinderen uit vluchtelingenkampen kunnen terug naar huis.

José was ook kindsoldaat. Hij heeft nog vaak nachtmerries. Het liefste zou hij dan weggrennen, zomaar ergens heen, waar niemand hem kent. Maar dat doet hij niet. Want bisschop David van de kerk, is heel aardig. Speciaal de kinderen wil hij helpen. Die zijn de ergste slachtoffers van de oorlog, vindt hij.

www.klap.net klik op 'klap tv'

filmpje: interview met ex-kindsoldaat Innocent extra materiaal: De nachtmerrie van José

www.jeugdjournaal.nl 'zoek' nieuwsarchief

'vind informatie over' kindsoldaat : filmpje van Sunday en Scovia (jeugdjournaal 21 september 2008)

Nishanti pikt het niet meer

Nishanti woont in India. Zij komt uit een familie van kastelozen. De mensen in haar land zijn verdeeld in verschillende groepen; kasten noemen ze dat. Kastelozen zijn mensen die niet bij één van de kasten horen. Dalit, zo noemen zij zichzelf. Dat betekent 'gebroken' of 'vertrapt'. Ze worden door de kastemensen weggejaagd, getrapt en geslagen. Dalits mogen alleen maar vies werk doen. Wc's schoonmaken en straten vegen. Ze mogen niet door de straten van de kasten lopen of ze moeten hun sandalen uittrekken. Ze mogen de waterbron, waar zij hun water uithalen, niet aanraken. Dalits zijn onrein, vinden de kastemensen. "Ooit zal het allemaal anders worden. Daar geloven we in. Ons geloof als christen helpt ons daarbij", zegt Nishanti. "In de kerk horen wij verhalen van Jezus. Hij is een voorbeeld voor de Dalits. In de tijd van Jezus waren er ook mensen die vertrapt en vernederd werden, zoals melaatsen en Samaritanen. De meeste mensen wilden niets met hen te maken hebben, maar Jezus ging met hen eten en drinken. We laten ons niet meer discrimineren", zegt Nishanti flink.

www.klap.net klik op 'klap tv'

filmpje: Nishanti pikt het niet meer extra materiaal: Nishanti en haar land

Yadira wil een bakkerij beginnen

In Nicaragua zijn veel volwassenen werkeloos. Ze kunnen daardoor niet goed zorgen voor hun kinderen. Veel kinderen moeten zelf geld verdienen. Sinds de dood van haar vader werd Yadira door haar stiefmoeder mishandeld en gedwongen om geld te verdienen in de prostitutie. Ze moest met allerlei mannen naar bed. En ze moest gaan stelen. Yadira vond het verschrikkelijk, maar ze was bang en durfde er niet tegenin te gaan. Mensen van de kerk helpen en beschermen haar nu. Ook haar geloof in God geeft haar kracht om uit de moeilijke situatie te komen. Yadira leert nu voor bakker, om straks zelf een bakkerij te beginnen.

www.kerkinactie.nl ga onder 'wereldwijde hulp' naar 'kinderen in de knel'
filmpje ervaringen van Yadira uit Nicaragua

Als vluchteling in Nederland

Asielzoekers zijn mensen die zijn gevlucht uit een ander land. Bijvoorbeeld omdat daar oorlog is. In Nederland moeten asielzoekers vaak jaren afwachten of ze hier mogen blijven. Die onzekerheid is heel moeilijk voor kinderen. Deze kinderen wonen niet in een gewoon huis maar in een centrum. Daar hebben ze meestal geen ruimte voor zichzelf, ze leven met het hele gezin in een kamer. Ze zijn verdrietig of bang. Dingen die andere kinderen wel doen zoals computeren of msn'en kunnen niet zomaar. Onderzoekers hebben een rapport geschreven. Ze willen dat de situatie in asielzoekerscentra beter wordt en dat kinderen daar meer leuke dingen kunnen doen.

www.youtube.com 'zoek' kind in azc
reportage met Joris Linzen waarin kinderen uit een Afghaans gezin vertellen over hun leven in het asielzoekerscentrum.

www.unicef.nl onder 'nieuws' zoek kinderrechten in asielzoekerscentra ernstig onder druk (12 juni 2009, Den Haag)

www.vrolijkheid.nl o.a. diverse activiteiten om het leven van kinderen in een AZC vrolijker te maken.

Nu ben jij zelf aan de beurt!

Schrijf je eigen verhaal. Wat zie jij in de wereld als je kijkt met de ogen van Jezus? En wat zou jij kunnen doen om mee te helpen aan een betere en mooiere wereld voor alle kinderen?

Het mag iets zijn dat je zelf hebt meegemaakt, iets waarover je wel eens gelezen of gehoord hebt, of een verhaal dat je helemaal nieuw fantaseert.

Veel succes!

Informatie over Missio

Missio is het wereldwijde solidariteitsfonds van de katholieke kerk. Het symbool van de regenboog bij Missio Nederland staat voor de band tussen mensen onderling en de verbinding van God met mensen wereldwijd.

Missio richt zich op steun aan parochies wereldwijd en in het bijzonder op kinderen in nood. Weeskinderen, aidskinderen en straatkinderen worden opgevangen en krijgen onderdak. Ook wordt de scholing van deze kinderen ondersteund door bijdragen aan boeken, schooluniform en opleidingskosten. Zie voor meer informatie www.missio.nl

Missio heeft ook een website speciaal voor kinderen: www.klap.net

In het magazine **Missio Wereldwijd** ontmoeten gelovigen over de hele wereld elkaar. Dit magazine verschijnt elke twee maanden en is een blad voor jong en oud.

Wereldmissiemaand

Oktober 2009 is in de katholieke kerk Wereldmissiemaand. In de hele wereld wordt dan aandacht besteed aan de verbondenheid tussen katholieke gelovigen. Deze verbondenheid staat centraal in de verhalenwedstrijd. Het verdient daarom de voorkeur om de lesbrief in de eerste of tweede week van oktober te behandelen.

Voorwaarden voor de verhalenwedstrijd

Wie kan meedoen

Alle leerlingen van 10 tot 12 jaar van de katholieke basisschool kunnen meedoen.

Wat moet u doen

U behandelt in de groep de lesbrief van Missio. Vervolgens schrijven de kinderen naar aanleiding daarvan een verhaal. Dit verhaal bestaat uit 500 – 700 woorden.

Per groep kunnen maximaal twee verhalen ingezonden worden. De leerkracht van de groep bepaalt welke dat zijn.

Inzenden

De verhalen dienen digitaal te worden ingezonden naar Missio: e-mail missio@missio.nl

Vermeld hierbij naam, geboortedatum en adres van de leerling, welke groep en naam en adres van de school. Als onderwerp vermeldt u 'verhalenwedstrijd Missio'.

Alle inzendingen moeten uiterlijk 1 december 2009 bij Missio binnen zijn.

Prijs

De prijs is een weekend naar Rome. Zeven kinderen mogen met een eigen volwassen begeleider (en een medewerker van Missio) gezamenlijk een weekend naar Rome. Deze reis zal plaats vinden in of rond de meivakantie 2010.

Bovendien worden de winnende verhalen gepubliceerd in een speciaal uit te geven boekje van Missio.

Prijsuitreiking

De prijswinnaars worden in januari 2010 bekend gemaakt. De schrijvers van de winnende verhalen krijgen persoonlijk bericht.

Over de uitslag kan niet worden gediscussieerd. De inzenders gaan ermee akkoord dat de auteursrechten overgaan naar Missio.

Colofon Lesbief

Teksten: Marjolein Kenselaar

Eindredactie: Marianne Baijens

Foto's: uit het tijdschrift Missio Wereldwijd - dhr. Bötling, H. Schwarzbach, M.Kottmeier, J.Escher, G.Ziesler. Bij enkele foto's konden de rechthebbenden niet achterhaald worden. Meent u recht te kunnen doen gelden op een van de foto's, dan kunt u contact opnemen met Missio in Den Haag.